

Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Tampereen ev. lut. seurakuntayhtymä

Muutosluettelo

Versio:	Päiväys:	Muutoksen kuvaus	Tarkastettu	Hyväksyjä
1	23.6.2025	Valmis	Taru Suninen	Taru Suninen

Projekti: Lintuselvitys, Yliopistonkatu 56, Tampere
Asiakas: Tampereen ev. lut. seurakuntayhtymä
Versio: 1
Päiväys: 23.6.2025
Tekijä: Taru Suninen

Sisältö

1.	JOHDANTO	5
2.	Menetelmät	6
3.	Tulokset	6
4.	EPÄVARMUUSTEKIJÄT	10
5.	YHTEENVETO	11
	LÄHTEET	11

Kartta- ja ilmakuvat:

Maanmittauslaitos (MML)

Karttojen paikkatieto:

Sweco Finland Oy,

Suomen Lajitietokeskus

Valokuvat:

Sweco Finland Oy, 2025

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

YHTEYSTIEDOT

Sweco Finland Oy

Yhteyshenkilö:

Taru Suninen (biologi FM)

Tiimipäällikkö, luonto- & biodiversiteettitiimi Pohjois-Suomi & Pohjanmaa

Rautatienkatu 33

90100 Oulu

Puh. 045 126 1994

taru.suninen@sweco.fi

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

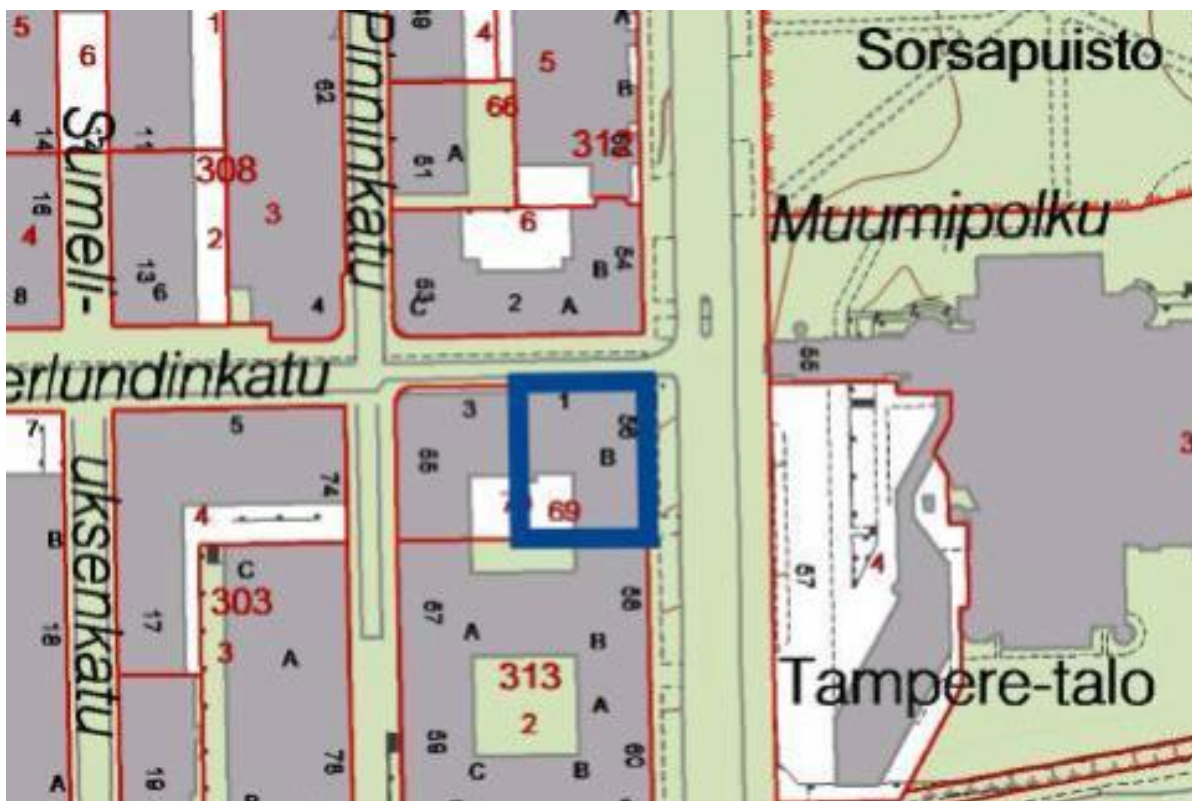
Versio:

1. JOHDANTO

Suunnittelualueena on XVII (Tulli) kaupunginosassa tontti 69 korttelissa 313. Tontin pinta-ala on 1 100 m². Kaava-alue rajoittuu Yliopistonkatuun, Åkerlundinkatuun ja molemmilta sivultaan punatiilisiin pienteollisuustaloihin. Yliopistonkadun pääjulkisivua vastapäätä on Tampere-talon pääsisäänkäynti. Tontilla sijaitsee punatiilinen entinen Hämeen kirjapaino, joka on rakennettu 1950-luvun alussa. Rakennus on 6-7 – kerroksinen ja Åkerlundinkadun puolella on lisäksi 4- kerroksinen osa. Tullin alue kuuluu maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin.

Kaupungin tavoitteena on Tullin alueen yleissuunnitelman linjausten mukaisesti tukea alueen muutosta monipuoliseksi ja eläväksi kaupunginosaksi, jossa on työpaikkoja, asumista, palveluja ja tapahtumapaikkoja. Asemakaavoituksen tavoitteena on muuttaa tontin käyttötarkoitus myös asumiselle soveltuvaksi sekä säilyttää tehdasjulkisivu. Asemakaavalla mahdollistetaan täydennysrakentaminen huomioiden kaupunkikuvallisten tavoitteiden lisäksi viihtyisyyden ja terveellisyysreunaehdot. Hakijan tavoitteena on purkaa Åkerlundinkadun puoleinen nelikerroksinen rakennusosa ja sijoittaa sen tilalle uusi kerrostalo asumiselle. Säilytettävään osaan osoitetaan pääosin liike- ja toimistotiloja. Pysäköintiä osoitetaan maanalaisiin tiloihin rakennuksen alle.

Työtä varten kiinteistöllä tarkastettiin, sijoittuuko rakennuksiin tai sen ympäristöön rauhoitettujen lintujen pysyviä tai säännöllisesti käytettyjä pesiä, jotka ovat suojeltuja pohjautuen luonnonsuojelulakiin 70 §. Selvityksen laati FM (biologi) Taru Suninen.

Kuva 1. Selvitetyt kiinteistön sijainti.

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

2. Menetelmät

Tontin kaavoittamista varten kaavoittajalta tulleen pyynnön mukaisesti selvitettiin, pesiikö tontilla sellaisia lintulajeja, jotka käyttävät toistuvasti samoja pesäpaikkoja. Tällaisia lajeja, jotka voivat pesiä myös rakennetussa kaupunkiympäristössä, ovat: haarapääsky (vaarantunut = VU), räystäspääsky (XX), tervapääsky (erittäin uhanalainen = EN), kanahaukka (EU:n lintudirektiivin I laji), korppi ja lehtopöllö. Kaupunkiympäristössä rakennuksissa pesii usein myös muun muassa kalalokki, harmaalokki (VU), kesykyyhky, naakka, varis, harakka, västäräkki (silmläpidettävä = NT), talitiainen, sinitiainen, varpunen (EN) ja pikkuvarpunen, mutta lajien käyttämät pesäpaikat eivät ole yhtä pysyviä kuin esimerkiksi pääskyillä. Kaikkien lintujen pesät ovat pesimäaikaan rauhoitettuja (70§, LSL 9/2023.).

Rakennuksessa mahdollisesti pesiviä lintuja selvitettiin tarkkailemalla tontin mahdollisia linnuille soveltuvia pesäpaikkoja, kuten rakennuksen räystäitä ja muita rakenteita, sekä piha-aluetta. Työ suoritettiin 13.6.2025, kun lintujen pesimäaika on kiivaimmillaan. Työ tehtiin aamusta noin klo 5.30-7 välillä, kun liikenne alueella on vähäisintä, ja lintujen aktiivisuus lähtökohtaisesti korkeimmillaan. tarkkailemalla ja kiikaroimalla rakennusta katualueilta. Katolla ei käyty. Selvityksessä havainnoitiin myös mahdollisia muita merkkejä lintujen pesinnöistä, kuten ulostejälkiä räystäiden alla ja katualueella.

Ajankohta	Säätila
05.30–7.00, 13.6.2025	+12-20C, 3ms, aurinkoista

Tampereen kaupungin nettisivuilla on julkaistu ohjeena Helsingin kaupungin julkaisema lintuturvallisen rakentamisen ohje (2024). Tässä selvityksessä annetut suositukset pohjautuvat lintuturvallisen rakentamisen ohjeistukseen, sen lähteisiin, sekä asiantuntija-arvioon. Kaikessa uudis- ja korjausrakentamisessa suositellaan noudatettavan ohjeistusta.

3. Tulokset

Kiinteistöllä ei havaittu merkkejä minkään lintulajin pesinnästä. Kiinteistön räystäiden alla millään puolella rakennusta, tai kadulla, ei havaittu myöskään lintujen ulosteita siinä määrin, että ne kertoisivat lintujen pesinnästä. Rakennuksen räystäät ja metallisten ikkunautojen aluset vaikuttavat tiiviiltä, eikä niiden alla vaikuta olevan riittävä tilaa lintujen pesinnälle. Yliopistonkadulle on istutettu pistolehmäksi, jotka ovat noin 5-10 metrin päässä rakennuksen itäpuolen ikkunoista. Lasipinnat voivat heijastaa lehvästöä, jolloin linnut etenkin muuttoaikoina voivat törmätä niihin. Törmäysjälkiä ei kuitenkaan nähty, ja vastaavanlaisia alueita on Tampereella erittäin paljon.

Rakennuksen pohjoispuolelle sijoittuvalla sammaleisella, matalalle sijoittuvalla katolla havaittiin ruokaa etsivä peippo. Laji ei kuitenkaan pesi katolla, vaan todennäköisesti Sorsapuiston puissa, mistä se saapui ja minne se palasi. Naapurikiinteistöllä tontin pohjoispuolella havaittiin ikkunalaudan alla toisessa kerroksessa varpunen, joka kantoi ruokaa poikasilleen ikkunalaudan alle.

Seuraavissa kuvissa on tarkasteltu kiinteistö ja huomioita sen merkityksestä linnuille.

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

Kuva 2. Sisäpiha. Ylemissä kuvissa on rakennuksen eteläseinä ja sisäänkäynti sisäpihalle. Alemmassa kuvassa on näkymä kiinteistön sisäpihalta etelään. Sisäpihalla ei ole puustoa, istutuksia tai kasvikattoja, jotka tarjoaisivat ravintoa linnuille.

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

Kuva 3. Näkymä rakennuksen itäseinustalla ja koillisnurkalta pohjoiseen (kuvattu Yliopistonkadulta). Kiinteistöä reunustaa kadun puolella puistolehmukset.

Kuva 4. Näkymä rakennuksen pohjoisseinustalle Åkerlundinkadulta. Rakennuksen matalalle sijoittuvalle katolle (oikealla) on joko perustettu kasvikatto aikanaan, tai se on voimakkaasti sammaloitunut. Joka tapauksessa katolla kasvaa sammalia ja heinälajeja. Sorsapuistosta naaraspeippo lensi selvityksen maastokäynnin aikana kasvikatolle, ja kaiveli kasvillisuuden seasta ilmeisesti siemeniä ravinnoksi. Peippo ei pesi rakennuksissa, vaan se pesii puissa.

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

Kuva 5. Rakennuksen ikkunalaudat ja räystäät ovat kiikareilla katsottuna pääosin tiiviit, eikä ikkunalautojen tai räystäiden alla havaittu lintujen pesintään soveltuvia koloja, mitä esimerkiksi kadun toiselle puolelle sijoittuvassa rakennuksessa havaittiin. Räystäiden eikä ikkunalautojen alla tai kadulla havaittu lintujen suurempia ulostekerääntymiä, jotka viittaisivat pesiin.

4. EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Yhtenä vuonna tehdyt luontoselvitykset antavat kuvan ainoastaan yhden vuoden tilanteesta, johon voivat vaikuttaa esimerkiksi sääolot, kesän eteneminen ja sattuma. Lintuselvitys tehtiin oikea-aikaisesti ottaen huomioon erityisesti pääskylajien pesimäajan, joka on Tampereen seudulla kiivaimmillaan, ja emoilla pitäisi pääosin olla joko munia tai poikasia pesissään.

Kiinteistön katolla ei käyty, joten katolla mahdollisesti pesiviä lintuja ei havaittu. Kaikkia räystäiden ja ikkunalautojen alle sijoittuvia mahdollisia riittävän suuria koloja ei todennäköisesti pystytty havaitsemaan. On kuitenkin epätodennäköistä, että katolla tai muualla kiinteistöllä olisi lintujen pesäpaikkoja, jotka olisivat jääneet havaitsematta, sillä rakennusta tarkkailtiin aikaisin aamulla hyvässä säässä, jolloin muualla kaupungissa pesivät linnut olivat jo hyvin aktiivisia melko lämpimän aamun johdosta. Rakennukseen lentävät ja sieltä poistuvat linnut havaittiin lähes varmasti. Tarkkailuaika oli riittävän pitkä, sillä pääsky- ja varpusemot kantavat ravintoa poikasilleen lähes taukoamatta poikasten kuoriuduttua.

Sweco | Lintuselvitys Yliopistonkatu 56 Tampere

Työnumero:

Päiväys: 23.6.2025

Versio:

Selvitysten tekijällä on paljon kokemusta linnustoselvityksistä, joten epävarmuustekijät arvioidaan käytettyjen menetelmien osalta hyvin vähäisiksi.

5. YHTEENVETO

Kiinteistöllä tehtiin lintuselvitys kesäkuussa 2025. Selvityksessä havainnoitiin kiinteistöllä pesiviä lintulajeja. Selvityksessä ei havaittu lintujen pesintöjä selvittävän kiinteistön tontilla.

Suositukset

Tontin merkitys linnuille, ja myös luonnon monimuotoisuudelle on tällä hetkellä hyvin alhainen, sillä kiinteistölle ei sijoitu lainkaan lintujen pesintään sopivia rakenteita.

Kiinteistö aiheuttaa vähäisen törmäysriskin linnuille, sillä Yliopistonkadulle sijoittuvat lehmuksen todennäköisesti heijastuvat niiden tasossa suht lähelle sijoittuvista ikkunoista. Kun kiinteistöllä tehdään seuraavaa julkisivuremonttia, suositellaan puiden korkeudelle sijoittuvat lasipinnat merkitsemään lintuturvalliseksi esimerkiksi teippauksin tai UV-kalvolla. Jos kiinteistölle perustetaan esimerkiksi kasvikattoa tai istutuksia, suositellaan noudatettavan lintuturvallisen rakentamisen ohjetta niiden sijoittamisen ja perustamistapojen suhteen.

Kiinteistön arvoa lintujen kannalta voi olla mahdollista parantaa asentamalla rakennuksen räystäälle esimerkiksi erittäin uhanalaiselle tervapääskylle tervapääskynpönttöjä. Parhaiten tervapääskyn pöntöille soveltuu rakennuksen pohjois- tai itäseinä, jotka eivät kuumene yhtä paljon kuin eteläiset ilmansuunnat.

LÄHTEET

Helsingin kaupunki. Lintuturvallinen rakentaminen - ohje. 2024. Rakennusvalvonnan ohje. 13.2.2024. UJU/PR.

Luonnonsuojelulaki (9/2023).